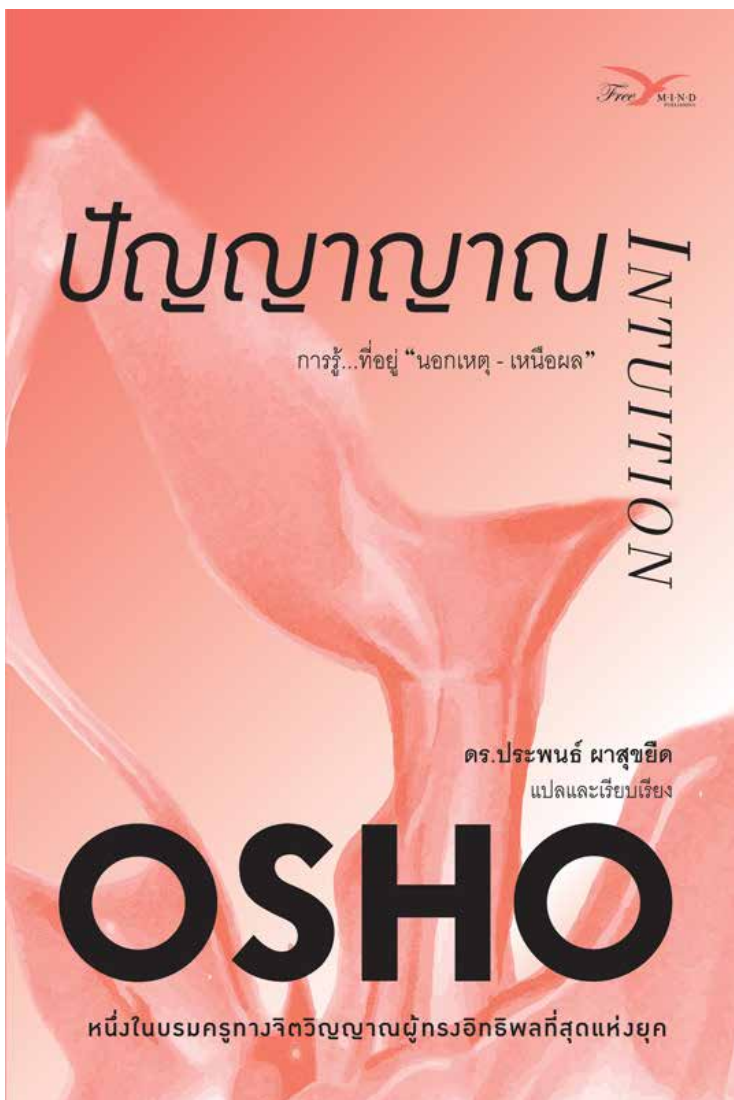

ตัวอย่างหนังสือ

ชื่อหนังสือ : ปัญญาญาณ : การรู้ที่อยู่ “นอกเหตุ-เหนือผล”

Intuition : Knowing Beyond Logic

ผู้เขียน : OSHO

ผู้แปลและเรียบเรียง : ดร.ประพนธ์ ภาสุขยัต

Copyright © 2001 OSHO International Foundation, Switzerland.

www.osho.com/copyrights

Thai Translation Copyright © 2018 FreeMind Publishing Co., Ltd.

by arrangement through Tuttle-Mori Agency Co., Ltd.

All rights reserved.

OSHO is a registered trademark of Osho International Foundation.

For further information please go to www.osho.com/trademark.

The material in this book is selected from various talks by Osho given to a live audience. All of Osho's talks have been published in full as books, and are also available as original audio recordings. Audio recordings and the complete text archive can be found via the online OSHO Library at www.osho.com

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม 2548

ฉบับปรับปรุงใหม่ โดยสำนักพิมพ์ฟรีมายด์

พิมพ์ครั้งที่ 7 เมษายน 2555

พิมพ์ครั้งที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560

พิมพ์ครั้งที่ 8 สิงหาคม 2555

พิมพ์ครั้งที่ 11 มกราคม 2562

พิมพ์ครั้งที่ 9 พฤศจิกายน 2556

ราคา 245 บาท

ISBN 978-616-403-057-2

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

โดย บริษัท ฟรีมายด์ พับลิชชิง จำกัด

ห้ามลอกเลียนแบบไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้

นอกจากจะได้รับอนุญาตจากผู้จัดพิมพ์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
โอโซ.

ปัญญาญาณ : การรู้ที่อยู่ นอกเหตุ-เหนือผล = Intuition : Knowing Beyond Logic.--

พิมพ์ครั้งที่ 11.-- กรุงเทพฯ : ฟรีมายด์ พับลิชชิง, 2561.

252 หน้า.-- (Inside of a New Way of Living).

1. ความตระหนักในศักยภาพตน. I. ประพนธ์ ภาสุขยัต, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

153.44

บรรณาธิการที่ปรึกษา กฤษฎาพร ชุ่มสาย ณ อยุธยา
บรรณาธิการบริหาร สานุพันธ์ ชุ่มสาย ณ อยุธยา
บรรณาธิการ อิศวเรศ ตโมนุท
พิสูจน์อักษร ศศรัณย์ พิพัฒน์นรพงศ์
ออกแบบปก พรชนก สุขตานต์
ศิลปกรรม กรมย์พล สิริมงคลรุจิกุล

จัดทำโดย

บริษัท ฟรีมายด์ พับลิชชิง จำกัด

27/33 ซ.ศรีป่าเพ็ญ ถ.พระราม 4 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

โทรศัพท์ 0-2286-2414 โทรสาร 0-2286-2417

www.freemindbook.com freemindbook **LINE@:** @freemindbook

พิมพ์ที่

บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด

45/12-14, 33 หมู่ 4 ต.บางขุนน อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 0-2879-9154-6 โทรสาร 0-2879-9153

จัดจำหน่ายโดย

บริษัท อมรินทร์ บুক เซ็นเตอร์ จำกัด

108 หมู่ที่ 2 ถ.บางกรวย-จตุรนต์ ต.มหาสวัสดิ์ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 0-2423-9999 โทรสาร 0-2449-9222, 0-2449-9500-6

www.naiin.com

หากพบว่าหนังสือมีข้อผิดพลาดหรือไม่ได้มาตรฐาน
โปรดส่งหนังสือกลับมาที่สำนักพิมพ์ (ทางไปรษณีย์)
ทางเรายินดีเปลี่ยนเล่มใหม่ให้ท่านทันที

คำนำสำนักพิมพ์

คุณเคยมีประสบการณ์ที่นอกเหนือผลเช่นนี้หรือไม่?

...พยายามที่จะคิดหาคำตอบให้กับอะไรบางอย่าง แต่ไม่ว่าจะคิดอย่างไรก็คิดไม่ออก หาคำตอบไม่ได้ สุดท้ายคุณจึงหยุดหรือหันไปพักผ่อนแล้วจู้จี้ คำตอบนั้นมันก็มาปรากฏอยู่ตรงหน้า โดยที่ไม่ต้องใช้ความพยายามในการคิดเลย...

ประสบการณ์ที่คำตอบไม่ได้มาจากสมองที่ครุ่นคิด แต่จู้จี้ ก็ป๊องแวบขึ้นมาเช่นนี้ บุคคลผู้มีชื่อเสียงระดับโลกหลายคนเคยสัมผัสกันมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็น อาร์คิมิดีส ที่ค้นพบวิธีการหาปริมาตรของวัตถุโดยการแทนที่ด้วยปริมาตรของน้ำ ซึ่งเขาค้นพบในระหว่างที่อาบน้ำอยู่ในอ่าง หรือ เซอร์ไอแซก นิวตัน ที่ค้นพบกฎของแรงโน้มถ่วงในระหว่างที่นอนพักผ่อนอยู่ใต้ต้นไม้ แล้วเห็นลูกแอปเปิ้ลหล่นลงมา

ประสบการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ท่าน **OSHO** เรียกว่า “ปัญญาญาณ”

ปัญญาญาณเป็นสิ่งที่ไม่อาจพบในตำรา มันเป็นสิ่งที่ไม่อาจสอนได้ แต่มันมีอยู่แล้วในตัวของเรา เพียงแต่เราไม่ดึงมันออกมาใช้ เพราะเรามักจะใช้สมอง ใช้แต่ความคิด เราจึงละเลยที่จะใช้ “หัวใจ” ใช้ความรู้สึก ดังนั้นเราจึงว่ายวนอยู่ในสระของความคิด และจมดิ่งลงในกระแสความคิดอันมากมายที่ชวนให้สับสน เรากลัวว่าถ้าหากเราหยุดว่าย เราจะจมดิ่งและ

พบกับความตายในเบื้องล่าง แต่แท้จริงแล้วสระแห่งนี้ มันไม่ได้ลึกเกินความสูงของเราเลย ขอเพียงเราหยุดว่ายวนแล้วยืนขึ้น สูดอากาศอันสดชื่น ทำใจให้ผ่อนคลาย และกระโดดออกมาสัมผัสกับโลกแห่งปัญญาญาณ... โลกที่ไม่ได้ไกลเกินเอื้อมเลย เพราะมันอยู่ตรงหน้าเราแล้ว

หนังสือเล่มนี้จะบอกเล่าความจริงเกี่ยวกับ “ปัญญาญาณ” โดยท่าน **OSHO** หนึ่งในบรมครูทางจิตวิญญาณที่ทรงอิทธิพลที่สุดแห่งยุค ผู้ที่ได้สัมผัสกับปัญญาญาณอย่างแท้จริง ท่านกระตุ้นเตือนให้เราทั้งหลาย กลับมาประสบการณดังกล่าว ด้วยถ้อยคำที่ลึกซึ้ง และในบางจังหวะก็แฝงความขบขันและการเสียดสี ซึ่งล้วนเป็นไปเพื่อปลุกให้เราตื่นจากการพยายามมีเหตุมีผล จากการพยายามแบ่งแยก เปรียบเทียบ ให้เราอยู่นอกเหนือเหตุผล ไขหัวใจ ไขความรู้สึก และสัมผัสทุกอย่างตามจริง โดยไม่ผ่านม่านกันของความคิด ซึ่งทุกคนมีสิทธิที่จะสัมผัสประสบการณ์นี้ได้

นับเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งของพวกเราสำนักพิมพ์ฟรีมายด์ ที่ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานของท่าน **OSHO** ทั้ง 10 เล่ม ในชุดหนังสือ **“Insights for a New Way of Living”*** ซึ่งเป็นชุดหนังสือที่เป็นที่นิยมที่สุดตลอด 10 ปีที่ผ่านมาจวบจนปัจจุบัน โดยได้รับการแปลแล้วถึง 25 ภาษา และมียอดจำหน่ายกว่าหลายล้านเล่มทั่วโลก... โดยหนังสือ **“ปัญญาญาณ” (Intuition)** ถือเป็นหนังสือลำดับแรกในชุดหนังสือนี้ ที่พวกเราสำนักพิมพ์ฟรีมายด์ได้เป็นผู้จัดพิมพ์เผยแพร่สู่ผู้อ่านชาวไทยอีกครั้ง ด้วยรูปลักษณ์ใหม่ ที่มาพร้อมกับการปรับปรุงเนื้อหาใหม่ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านทุกท่านได้รับประโยชน์สูงสุดจากหนังสือเล่มนี้

* ชุดหนังสือ “Insights for a New Way of Living” ประกอบด้วยหนังสือ Intuition, Maturity, Awareness, Courage, Intimacy, Creativity, Joy, Intelligence, Freedom และ Compassion

สำนักพิมพ์ฟรีมายด์ขอขอบพระคุณ **ดร.ประพนธ์ ผาสุขยิต** และ **คุณสุนิต ผาสุขยิต** เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการแปลและเรียบเรียงผลงานชั้นเยี่ยมชิ้นนี้ ด้วยความตั้งใจและศรัทธาอันแรงกล้าในท่าน **OSHO** และขอขอบพระคุณ **ดร.วรภัทร์ ภูเจริญ คุณวิศิษฐ์ วังวิญญู คุณปริดา เรืองวิชาธร และคุณจุมพฏ ศรียะพันธ์** ที่เล็งเห็นถึงคุณประโยชน์ของหนังสือเล่มนี้ และร่วมยืนยันจากประสบการณ์ตรงว่าสิ่งที่ท่าน **OSHO** ได้บอกเล่านี้... มีคุณค่าอย่างแท้จริง

สุดท้ายนี้ สำนักพิมพ์ฟรีมายด์ขอขอบพระคุณผู้อ่านทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนพวกเราเป็นอย่างดีและหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านทุกท่านจะสามารถสัมผัสกับประสบการณ์แห่ง “ปัญญาญาณ” ด้วยตัวเองได้ในที่สุด

สำนักพิมพ์ฟรีมายด์

SAMPLE

SAMPLE

คำนำผู้แปลและเรียบเรียง

ผมได้อ่านต้นฉบับของหนังสือเล่มนี้ที่เป็นภาษาอังกฤษครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2547 เป็นหนังสือเล่มเล็กๆ ที่อาจารย์หมอวิจารณ์ซื้อติดมือมาจากอินเดีย เห็นคำว่า “Intuition” ซึ่งเป็นชื่อของหนังสือกระตุ้นความสนใจใคร่รู้ของผมขึ้นมาทันที... พออ่านจบ ก็วางไม่ลง ยังคงต้องหยิบขึ้นมาอ่านอีกหลายครั้ง และทุกครั้งที่อ่าน ก็รู้สึกว่าได้อะไรใหม่ๆ มาเสมอ... ตอนที่หยิบหนังสือขึ้นมาอ่านครั้งแรกนั้น ผมเองไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่าท่าน **OSHO** เป็นใคร? ทำอะไร? อยู่ที่ไหน? เรียกได้ว่าเปิดอ่านไปโดยที่ไม่รู้อะไรเกี่ยวกับผู้เขียน (ผู้บรรยาย) เลย เป็นการอ่านด้วยใจที่เปิดกว้างอย่างแท้จริง ปล่อยาววังสิ่งต่างๆ ทั้งหมด แล้วสิ่งที่ผมได้พบก็คือ...

ท่าน **OSHO** มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจมาก ท่านเป็นครูที่มีอารมณ์ขัน ขยันสอดแทรกเรื่องตลกไปกฮาตลอดเวลา ท่านสามารถพูดเรื่องที่ดูเหมือนว่าน่าจะเข้าใจยาก ให้กลายเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย ท่านใช้คำพูดที่ตรงไปตรงมา ทว่าเปี่ยมไปด้วยพลังและสามารถ “ตีกกลางแสบหน้า” ผู้อ่าน (ผู้ฟัง) ได้ทุกเมื่อ มีหลายครั้งที่ถ้อยคำของท่านทำให้ผมต้องหันกลับมาทบทวนตรวจสอบตัวเองอยู่บ่อยๆ และนั่นก็ทำให้ผมเกิดแรงบันดาลใจที่ต้องการจะสื่อสารเนื้อหาที่ออกมาเป็นภาษาไทยเพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อคนไทยในวงกว้างยิ่งขึ้น และนั่นคือที่มาของการแปลหนังสือเล่มแรกในชีวิตของผม หนังสือที่ใช้ชื่อภาษาไทยว่า “ปัญญาญาณ”

จากวันนั้นถึงวันนี้ กว่าเจ็ดปีที่ผ่านมา สำหรับผมแล้วถือว่าเป็นช่วงเวลาที่มียุคค่ายิ่ง ผมได้มีโอกาสเดินทางไปเมืองปูเน่ ประเทศอินเดีย ไปฝึกปฏิบัติที่ศูนย์ปฏิบัติภาวนาสากล **OSHO (OSHO International Meditation Resort)** ได้ฟังคำบรรยาย (ผ่านสื่อ) และอ่านหนังสือของท่าน **OSHO** อีกหลายสิบเล่ม ถูกใจเล่มไหนก็แปลไปเรื่อย ๆ จนถึงวันนี้ก็มีผลงานการแปลออกมาแล้วถึงเก้าเล่มแต่ถึงอย่างไรก็ตามในบรรดาหนังสือที่ผมแปลมาทั้งหมดนั้น ยอมรับว่าเล่มที่ติดตราตรึงใจผมมากที่สุดก็หนีไม่พ้นเล่มที่ท่านถืออยู่ในขณะนี้ แม้ว่าหนังสือเล่มนี้จะได้รับการตีพิมพ์มาหลายครั้งแล้วก็ตาม แต่ก็ยังได้รับความสนใจจากผู้อ่านกลุ่มใหม่ๆ อยู่เสมอจนถึงกับไม่มีวางตามร้านหนังสือมาเป็นเวลาปีกว่าแล้ว

การที่หนังสือ “ปัญญาญาณ” ฉบับปรับปรุงใหม่นี้เกิดขึ้นได้ ผมต้องขอขอบคุณสำนักพิมพ์ปริมาต์ที่ได้เป็นธุระติดต่อขอลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ครั้งใหม่ ผมเชื่อว่าน่าจะทำให้ท่านอ่านและผู้มุ่งมั่นพัฒนาตนเองมีความยินดีที่ได้เห็นหนังสือเล่มนี้อีกครั้ง ผมเองได้ถือโอกาสนี้ตรวจสอบแก้ไขและเรียบเรียงเนื้อความบางส่วนใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้ท่านได้เข้าใจง่ายขึ้นโดยที่ยังคงไว้ซึ่งความหมายที่เป็นไปตามต้นฉบับเดิม หากแม้มีข้อผิดพลาดประการใด ผมขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียวและสัญญาว่าจะทำการปรับปรุงแก้ไขในทันทีที่โอกาสเอื้ออำนวย

ท้ายสุดนี้ผมขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ติดตามผลงานการแปลของผมมาโดยตลอด ขอให้ความมุ่งมั่นตั้งใจของท่านจงดลบันดาลให้การเรียนรู้และการพัฒนาในชีวิตของท่านก้าวหน้า อันนำมาซึ่งความสุขสมหวังดังที่ผ่านปรารถนาทุกประการ

ด้วยรักและปรารถนาดี

ประพนธ์ ผาสุขยิต

คำนิยม

“ท่าน **OSHO** เขียนหนังสือแต่ละเล่ม เป็นอมตะจริง ๆ อ่านแล้ว
วางไม่ลง อ่านซ้ำได้อีก ยิ่งได้คนแปลที่เข้าใจเรื่อง ‘ปัญญาญาณ’ อย่าง
ท่านอาจารย์ ดร.ประพนธ์ ผาสุขยัต ผมนึกว่าท่านแปลได้เหมาะสม
อย่างยิ่ง ได้ธรรมรส ได้ความหมายที่ตรงและเข้าใจง่าย”

ดร.วรภัทร์ ภูเจริญ

“บางครั้งในชีวิตเรา เราจะสะดุดกับอะไรบางอย่างที่เข้ามาเปลี่ยน
ทิศทางชีวิตของเราโดยสิ้นเชิง ‘ปัญญาญาณ’ จะทำงานอย่างนี้เอง มัน
จะเข้ามาในจุดเล็กๆ จุดหนึ่ง เหมือนการเกาถูที่คัน และแล้วมันก็แผ่กว้าง
ลุกลามใหญ่โตระดับปฏิกิริยาลูกโซ่ทั้งหมดเลยทีเดียว บางทีหนังสือเล่มนี้
อาจจะเป็นการเกาถูที่คันของท่านอย่างนั้นก็ได้ ไม่เชื่อก็ลองดูได้!”

วิศิษฐ์ วัชรวิญญู

“ผู้ที่สนใจการเติบโตทางจิตวิญญาณโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในแวดวงการศึกษา ควรได้อ่านงานทุกชิ้นของท่าน **OSHO** จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อแสวงหาการเติบโตภายในจากชีวิตประจำวัน รวมถึงในแง่การนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างสรรค์กระบวนการเรียนรู้ที่มีพลังและสดใหม่”

ปรีดา เรื่องวิชาการ

“**OSHO** ไม่มองอะไรในระนาบเดียว และไม่ตอบปัญหาในเกม เป็นการทลายกรอบความคิดโดยสิ้นเชิง ถามเรื่องหนึ่ง คำตอบอาจจะเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ไม่ใช่แค่หมายความว่ามองในภาพรวม การเอากบออกมาจากกะลา เราเห็นโลกทั้งใบ แต่เพราะโลกนั้นกว้างใหญ่มาก เราอาจจะมองข้ามนกตัวหนึ่งที่เกาะอยู่แถวๆ นั้น กำลังเลี้ยงกบเป็นอาหารเย็นอยู่ก็ได้”

จุมพฏ ศรียะพันธ์

สารบัญ

บทนำ	17
แผนที่ชี้ทางชีวิต	25
หัวใจ (จิต) หัวใจ และความเป็นตัวเรา	27
อดีต ปัจจุบัน และอนาคต	35
ก้าวย่างไปบนบันไดสามชั้น	49
สิ่งที่ขวางกั้นการรู้	75
ความรู้	77
ปรัชญา	91
จินตนาการ	97
เกมการเมือง	113
กุศโลบายที่โยงใยสู่ปัญญา	137
ลอกเปลือกหัวหอม	139
ทำเยี่ยงสตรีเพศ	163
เปลี่ยนจากคิดมาเป็นรู้สึก	193
สร้างสภาวะที่ผ่อนคลาย	207

หาตัวนำทางจากข้างใน	213
ใช้ความสุขเป็นตัวตั้ง	223
ปล่อยใจไปกับบทกวี	229
บทส่งท้าย	240
ไม่มีจุดหมาย	241
เกี่ยวกับผู้บรรยาย	246
ศูนย์ปฏิบัติภาวนาสากล OSHO	249
เกี่ยวกับผู้แปลและเรียบเรียง	250

SAMPLE

SAMPLE

Intuition

ปัญญาญาณ

OSHO

ปัญญานุญานเป็นปรากฏการณ์ในลักษณะ
การ 'ก้าวกระโดด' มันไม่ได้เป็นการก้าวจากจุดหนึ่ง
ไปยังอีกจุดหนึ่ง มันไม่ต้องอาศัยการต่อเชื่อม
ระหว่างจุดสองจุด แต่มันเป็นการกระโดดข้าม
ไม่ใช่การย่างทีละก้าวอย่างที่เราคุ้นเคย
มันไม่มีสิ่งที่เชื่อมต่อยระหว่างจุดสองจุด ไม่มีทางเดิน
ปัญญานุญานไม่ต้องการเส้นทางสำหรับเดิน

บทนำ

ปัญญาญาณ (intuition) ไม่ใช่ปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ มันไม่ใช่ศาสตร์ มันไม่ใช่สิ่งที่เป็นเหตุเป็นผล เราอาจจะถามในเชิงภาษาว่า “ปัญญาญาณคืออะไร? อธิบายได้หรือไม่?” หรืออีกนัยหนึ่งก็คือเรากำลังตั้งคำถามว่า “ด้วยความฉลาดปราดเปรื่องหรือปรีชาญาณ (intellect) ของเรานี่ พอจะอธิบายปัญญาญาณได้ไหมว่ามันคืออะไร?” ในเมื่อปัญญาญาณเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความฉลาดปราดเปรื่องหรือปรีชาญาณของเรา เราจึงไม่สามารถบอกได้ว่ามันมาจากไหน เพราะปรีชาญาณของเราไม่สามารถเข้าถึงมันได้ แม้ปรีชาญาณจะรู้สึกได้ถึงการผุดบังเกิดของปัญญาญาณก็ตาม แต่มันไม่สามารถอธิบายได้ว่าปัญญาญาณคืออะไร? และมันมาจากไหน?

เราว่าปัญญาญาณนั้นเป็นการ “ก้าวข้าม” ...มันเป็นการก้าวข้าม “ช่องว่าง” อะไรบางอย่าง! ซึ่งถึงแม้ปรีชาญาณจะจับความรู้สึกนี้ได้แต่มันก็ไม่อาจจะอธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวได้ ทั้งนี้เนื่องจากการอธิบายเป็นสิ่งที่ต้องอิงเหตุอิงผล ในขณะที่ปัญญาญาณเป็นปรากฏการณ์ที่อยู่ “นอกเหนือเหตุผล” มันเป็นคนละส่วนกับปรีชาญาณ มันสามารถวิ่งผ่านปรีชาญาณได้อย่างง่ายดาย สิ่งที่อยู่สูงกว่าสามารถวิ่งผ่านสิ่งที่อยู่ต่ำกว่าได้ แต่สิ่งที่อยู่ต่ำกว่าไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ มันคล้ายกับการที่จิตใจของเรา

สามารถซึมผ่านและบงการร่างกายได้ในขณะที่ร่างกายไม่สามารถซึมผ่านหรือบงการส่วนที่เป็นจิตใจได้ ความเป็นตัวเราก็คือเช่นนั้น มันมีอิทธิพลเหนือจิตใจเราได้ แต่จิตใจไม่สามารถเข้าใจความเป็นตัวเราได้ และนี่คือเหตุผลที่ว่าหากเราต้องการจะทำความเข้าใจในความเป็นตัวเรา เราจะต้องแยกตัวเราออกจากส่วนที่เป็นกายเป็นใจให้ได้เสียก่อน

การที่เราจะเข้าถึงความเป็นจริงในระดับที่อยู่สูงยิ่งขึ้นไปได้ เราต้องตัดใจในสิ่งทั้งหลายที่อยู่ในระดับต่ำกว่าให้ได้เสียก่อน เพราะสิ่งที่อยู่ต่ำกว่าไม่มีภาษาที่จะใช้อธิบายสิ่งที่อยู่สูงกว่าได้ ถึงปรีชาญาณของเราจะสามารถรู้ได้เกี่ยวกับช่องว่างนี้ แต่มันก็เป็นช่องว่างที่กว้างใหญ่... กว้างเกินกว่าที่มันจะก้าวไปถึงได้ โดยทั่วไปปรีชาญาณจะปฏิเสธสิ่งที่มันไม่สามารถจะอธิบายได้ การที่เราผูกติดอยู่กับปรีชาญาณทำให้เราไม่ยอมรับสิ่งที่เห็นว่าเร้นลับ ซึ่งนั่นก็เท่ากับว่าเราได้ปิดกั้นปัญญาญาณไปโดยปริยาย เราอาจจะเรียกตัวเราเองอย่างภาคภูมิใจว่าเป็นผู้ที่มีเหตุผลดี แต่ผู้ที่มีเหตุผลดีนี้มักจะเป็นผู้ที่ไม่ยอมก้าวข้ามความคุ้นชินของตน เป็นผู้ที่ไม่เปิดกว้าง... ไม่เปิดรับสิ่งที่อยู่ในระดับสูงกว่า และมักจะปฏิเสธทุกอย่างที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ ไม่ได้ให้นำหน้าหนักกับส่วนที่เป็นจินตนาการหรือความฝัน ความคิดที่มีเหตุผลของเรากลายเป็นตัวปิดกั้น และมันคือสาเหตุทำให้ปัญญาญาณไม่สามารถแทรกผ่านขึ้นมาได้

หากเราใช้ปรีชาญาณโดยไม่ติดรูปแบบ เป็นการใช้เหตุผลในฐานะที่เป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่ง บางทีเราอาจจะรับรู้ถึงสิ่งที่อยู่สูงกว่าปรีชาญาณได้ มันอาจจะเป็นเพียงแค่อารมณ์ความรู้สึกที่ซาบซึ้งใจ ซึ่งถึงแม้เราจะอธิบายมันไม่ได้ แต่การที่อธิบายไม่ได้ไม่ใช่ประเด็นสำคัญ พระพุทธเจ้าก็ไม่ได้เน้นการอธิบายสิ่งที่พระองค์ค้นพบ พระองค์แค่แบ่งปันประสบการณ์อารมณ์ความรู้สึกของพระองค์ เพื่อชี้ให้เห็นถึงสภาวะของ “ความเป็นเช่นนั้น” ชี้ให้เห็นว่า “เพราะมีสิ่งนั้น สิ่งนี้จึงเกิดขึ้น” พระองค์มักจะไม้อธิบาย

แต่ใช้วิธีเชื่อเชิญผู้ที่ยืนอยู่นอกวงให้กระโดดเข้ามาในวง มาร่วมทดลอง ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ตนเอง พระองค์พูดเสมอว่าคำอธิบายไม่อาจทำให้เรา เข้าใจได้อย่างถ่องแท้ หากเราต้องการที่จะรู้ เราต้องลงมือปฏิบัติด้วยตัว เอง เพื่อจะได้เกิดประสบการณ์ตรง การพยายามทำความเข้าใจโดยใช้ปรัชญา นั้นเป็นเรื่องที่ไร้ผล เพราะสิ่งที่อยู่สูงกว่าไม่สามารถเข้าถึงได้ด้วยสิ่งที่ อยู่ต่ำกว่า

ปัญญาญาณเดินทางได้โดยไม่ต้องอาศัยพาหนะใด ๆ นี่คือ คำตอบที่ว่าทำไมปัญญาญาณจึงเป็นปรากฏการณ์ในลักษณะการ “ก้าว กระโดด” มันไม่ได้เป็นการก้าวจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง มันไม่ต้อง อาศัยการต่อเชื่อมระหว่างจุดสองจุด แต่มันเป็นการกระโดดข้าม ไม่ใช่ การย่างทีละก้าวอย่างที่เราคุ้นเคย มันไม่มีสิ่งที่เชื่อมต่อกันระหว่างจุดสองจุด ไม่มีทางเดิน ปัญญาญาณไม่ต้องการเส้นทางสำหรับเดิน มันไม่ได้พัฒนา หรือเกิดขึ้นมาอย่างเป็นระบบ ไม่มีแหล่งกำเนิดที่ชัดเจน มันเป็นเพียงสิ่ง ที่อุบัติขึ้นมา ไม่สามารถควบคุมสั่งการ ไม่สามารถสร้างเครื่องรับ-ส่งได้ เหมือนกับวิทยุหรือโทรทัศน์

ถ้าปัญญาญาณสามารถเคลื่อนผ่านได้ในทำนองเดียวกันกับคลื่น แล้ว คงจะเป็นการดีไม่น้อย เพราะเราจะได้ประดิษฐ์เครื่องรับสัญญาณไว้ สำหรับคอยดักจับปัญญาญาณนี้ได้ แต่ปัญญาญาณนั้นเป็นการอุบัติขึ้น อย่าง “ไม่มีปีไม่มีขลุ่ย” ด้วยเหตุนี้มันจึงเป็นสิ่งที่ความเป็นเหตุเป็นผล ไม่สามารถยอมรับมันได้ ในโลกแห่งเหตุผล การยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้น มีสองสถานภาพเท่านั้นคือ ในสถานะที่เป็น “สิ่งที่เรารู้จัก (the known)” หรือไม่เช่นนั้นก็คือ “สิ่งที่เรายังไม่รู้จัก (the unknown)” เวลาใช้คำว่า “สิ่งที่เรายังไม่รู้จัก” ก็เพื่อต้องการจะสื่อในทำนองที่ว่าถึงแม้ปัจจุบันจะยัง ไม่รู้จัก แต่ในที่สุดก็คงจะรู้จักเข้าสักวันหนึ่ง แต่สำหรับผู้ที่มีมิติทางด้าน จิตวิญญาณแล้วเขาจะแบ่งสิ่งต่าง ๆ ไว้เป็นสามสถานภาพคือ สิ่งที่รู้จัก

สิ่งที่ยังไม่รู้จัก และ “สิ่งที่รู้จักไม่ได้ (the unknowable)” สิ่งที่ยังไม่รู้จักไม่ได้
เป็นสิ่งที่ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าใดก็ตาม เราก็คงจะไม่รู้จักมันอยู่นั่นเอง มันไม่เหมือนกับสิ่งที่ยังไม่รู้จัก ที่วันหนึ่งจะกลับกลายมาเป็นสิ่งที่เรารู้จักได้ในที่สุด

ปรัชญาญาณเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรารู้จักและยังไม่รู้จัก ส่วนปัญญาญาณเป็นการปรับเปลี่ยนสถานภาพจากสิ่งที่รู้จักไม่ได้ให้กลับกลายมาเป็นสิ่งที่รู้จักได้ ด้วยเหตุนี้มันจึงเป็นปรากฏการณ์ของการก้าวกระโดด เป็นการเกิดขึ้นโดยที่ไม่มีจุดเชื่อมต่อ ไม่มีเส้นทางโยงระหว่างจุดสองจุด เราเพียงแต่รู้สึกได้ถึงปรากฏการณ์นั้นๆ โดยที่มิอาจเข้าใจ และไม่สามารถอธิบายมันได้ วิทยาศาสตร์เป็นศาสตร์ที่พยายามจะอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ อย่างมีเหตุมีผล วิทยาศาสตร์มักจะปฏิเสธสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือพิสูจน์ได้ในห้องปฏิบัติการ ในขณะที่ผู้ลุ่มลึกทางจิตวิญญาณจะกล่าวอย่างแตกต่างว่า “ไม่ว่าเราจะทำอะไรก็ตาม สิ่งที่อยู่เบื้องล่างที่เป็นรากฐานสำคัญมักจะเกี่ยวพันกับสิ่งที่เราไม่อาจรู้ได้ (unknowable) เสมอ... มันคือสิ่งที่ลึกลับ” ซึ่งถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับคำกล่าวนี้ ท่านก็คงจะเป็นพวกที่เห็นด้วยกับกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ ที่พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อหาคำตอบให้ทุกสิ่งทุกอย่าง พยายามทำลายความลึกลับ ทำลายสิ่งที่ทำให้ชีวิตมีความหมาย มีสีสัน ความลึกลับเป็นความงามของชีวิต สิ่งที่เราไม่อาจจะรู้ได้ มันทำให้ชีวิตของเรามีความหวัง มีความหมาย หลายครั้งมันช่วยสร้างแรงบันดาลใจ การเปิดเผยทุกสิ่งทุกอย่างจะทำให้ชีวิตนี้ขาดความลุ่มลึกทุกอย่างจะกลายเป็นเรื่องพื้นๆ ไม่น่าตื่นเต็นอะไร สิ่งที่เราไม่อาจจะรู้ได้นั้น มันคือความลึกลับ มันคือชีวิต

เรื่องเหตุเรื่องผลเป็นเรื่องของความต้องการจะรู้สิ่งที่ยังไม่รู้ ปัญญาญาณเป็นการเข้าถึงสิ่งที่ลึกลับได้โดยปราศจากคำอธิบาย เรารู้สึก

ถึงมันได้ แต่ไม่สามารถอธิบายออกมาเป็นถ้อยคำ ยิ่งเราพยายาม
จะอธิบายมันมากเท่าใด ก็เท่ากับว่าเรากำลังปกปิดมันมากขึ้นทุกที จึงใช้
เหตุผลเฉพาะในเรื่องที่สมควร โดยต้องไม่ลืมว่ายังมีเรื่องในระดับที่ลึก
ยิ่งกว่ารอคอยเราอยู่ แะระดับของความ “เข้าใจ” คงจะไม่สามารถบอก
อะไรกับเราได้มากนัก เราจะต้องหัด “เข้าถึง” ปัญญาญาณของเราให้ได้ด้วย

SAMPLE

SAMPLE

เหตุผลเป็นความพยายามที่จะรู้สิ่งที่เรายังไม่รู้จัก (unknown)

และปัญญาญาณเป็นการเกิดขึ้น

ของสิ่งที่เราไม่อาจรู้ได้ (unknowable)

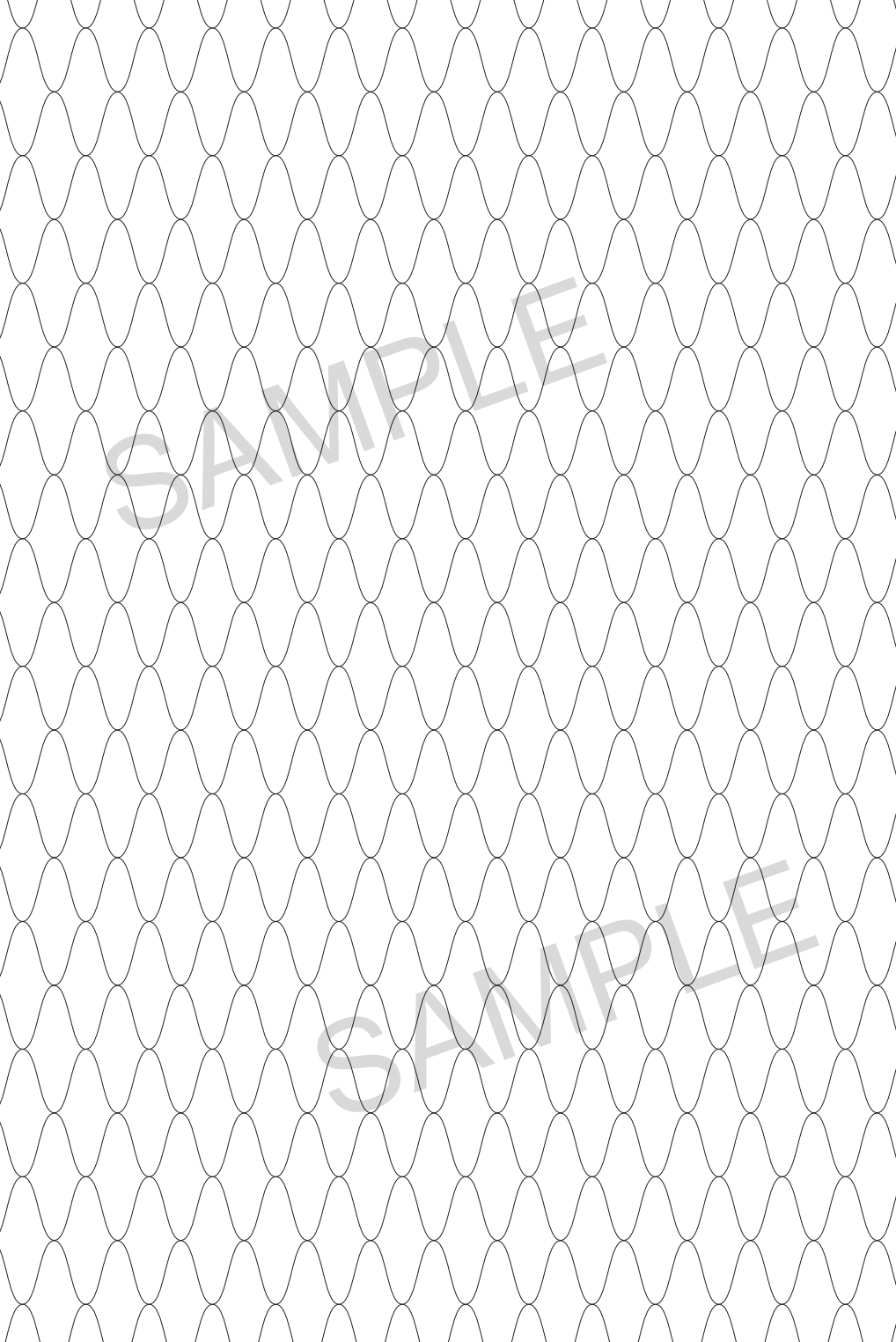
จะเจาะทะลุสิ่งที่เราไม่อาจรู้ได้เป็นสิ่งที่เป็นไปได้

แต่จะอธิบายมันนั้นทำไม่ได้

ความรู้สึกนั้นเป็นไปได้

แต่คำอธิบายนั้นเป็นไปได้

แผนที่ชีทางชีวิต

เมื่อเราปล่อยให้ร่างกายทำงานไป...
เรากำลังใช้สิ่งที่เรียกว่า “สัญชาตญาณ”
เมื่อเราปล่อยให้จิตวิญญาณมีอิสระ...
เราจะได้พบปะกับสิ่งที่เรียกว่า “ปัญญาญาณ”
ถึงแม้ทั้งคู่คล้ายคลึงกัน...
แต่จริงๆ แล้วมันค่อนข้างจะห่างไกลกันมาก
สัญชาตญาณเป็นเรื่องทางร่างกาย...
เป็นสิ่งที่เราค้นเคยและรู้สึกได้ชัด
ปัญญาญาณเป็นเรื่องทางจิตวิญญาณ
...เป็นสิ่งที่ไม่ชัด เป็นนามธรรม
ในท่ามกลางระหว่างทั้งสองสิ่งนี้
เป็นที่อยู่ของสิ่งที่เรียกว่า “ปรีชาญาณ”
ปรีชาญาณเป็นผลงานของความคิด
เป็นผลผลิตที่มาจากสมอง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้
ไม่ได้เป็นอะไรที่จู่ๆ เกิดขึ้นได้เอง
สัญชาตญาณเป็นส่วนที่อยู่ลึกกว่าปรีชาญาณ
ปัญญาญาณเป็นส่วนที่อยู่สูงกว่าปรีชาญาณ
ทั้งสัญชาตญาณและปัญญาญาณเป็นสิ่งที่ดี
เป็นสิ่งที่ก้าวข้ามปรีชาญาณออกไป

ข้าพเจ้าไม่ได้ต่อต้านสิ่งอื่นใด ข้าพเจ้าแค่เพียงต่อสู้
กับความไม่สอดคล้องกันอันเนื่องมาจากการใช้สมอง
หรือความคิดของเรา ข้าพเจ้าต้องการให้ท่าน
นำเอาหัวกลับไปไว้ในที่ที่มันควรอยู่ เราต้องหมั่นเตือน
ตัวเราเองอยู่เสมอว่าจริงๆ แล้วหัวนั้นเป็นคนรับใช้
ของเรา มันไม่ใช่เจ้านายที่จะมาบงการชีวิตเรา

หัว (คิด) หัวใจ และความเป็นตัวเรา

ถึงแม้ว่าหัว (คิด) หัวใจ และความเป็นตัวเรา จะไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด แต่หากเราต้องการจะทำความเข้าใจตัวตนของเราในระดับที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นแล้ว เราจำเป็นต้องศึกษามันทีละส่วนเพื่อให้เห็นว่าปรีชาญาณเป็นการทำงานของส่วนหัว (สมอง) สัญชาตญาณเป็นการทำงานของส่วนร่างกาย และปัญญาญาณเป็นการทำงานของส่วนจิตใจ โดยที่ความเป็นตัวเราเป็นฉากอยู่เบื้องหลังทั้งสามสิ่งนี้

สมองของเรามีไว้เพื่อใช้ขบคิด มีหลายครั้งที่เราคิดแต่ก็ไม่สามารถหาข้อสรุปได้ หลายครั้งที่เราถ่ายทอดความคิดของเราให้ออกมาเป็นคำพูดเป็นภาษาที่เรียงร้อยกันอย่างสวยงามเต็มไปด้วยเหตุและผล แต่มันไม่ได้เป็นเครื่องยืนยันว่าสิ่งที่เราเข้าใจนั้นคือความเป็นจริง เป็นเวลานับพันปีที่นักคิดเชิงปรัชญาทั้งหลายไม่ได้ให้ข้อสรุปที่ชัดเจนแก่เรา นักปรัชญาส่วนใหญ่ไม่ได้ทุ่มเทและใช้พลังงานไปกับสิ่งที่ไร้ประโยชน์ ปรีชาญาณเป็นเรื่องของความปราดเปรื่อง เป็นเรื่องการตั้งคำถาม และการใช้ความพยายามในการหาคำตอบ และจากคำตอบเหล่านั้นบางทีมันอาจจะกลายมาเป็นชุดคำถามชุดใหม่ ที่จะนำไปสู่คำตอบใหม่ๆ เรื่อยไปไม่รู้จักจบจนเกิดเป็นต้นกำเนิดของคำพูด ระบบและทฤษฎีต่างๆ ที่ทับถมกันมาเป็นเวลาช้านาน ทั้งที่สิ่งเหล่านี้จริงๆ แล้วเป็นเพียงสิ่งที่เสกสรรปั้นแต่งมาจากลมปากทั้งสิ้น

ร่างกายไม่สามารถพึ่งพาปรัชญาญาณได้เสมอไป แต่เพื่อที่จะให้ชีวิตนี้อยู่รอด การทำงานของอวัยวะทั้งหลายจึงจำเป็นต้องฝากไว้กับสิ่งที่เรียกว่าสัญชาตญาณ ไม่ว่าจะเป็นการหายใจเข้าออก การเต้นของหัวใจ การย่อยอาหาร การไหลเวียนของโลหิต รวมทั้งระบบอื่นๆ อีกนับเป็นพันๆ ระบบที่อยู่ในร่างกายของเรา แต่ดูเหมือนว่ามันไม่ได้อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของเรา จริงๆ แล้วต้องถือว่าเป็นโชคดียิ่งยิ่งที่ธรรมชาติได้อนุญาตให้ร่างกายของเรามีอิสระเช่นนี้ เพราะหากเราต้องฝากหน้าที่ในการดูแลทุกส่วนของร่างกายไว้กับการตัดสินใจของสมองหรือฝากไว้กับปรัชญาญาณแล้ว รับรองว่าคงต้องยุ่งแน่ๆ!

เพราะหากเป็นเช่นนั้นช่วงที่เรานอนหลับ เราก็อาจจะลืมหายใจ หรือในบางครั้งที่เรากำลังใช้ความคิด กำลังสับสน สมองอาจลืมหืมสั่งการให้ระบบการหมุนเวียนโลหิตทำงานก็ได้ หรือเราอาจจะยุ่งมากจนตัดสินใจไม่ได้ว่าจำนวนออกซิเจนปริมาณเท่าใดจึงจะพอเหมาะพอต่อการใช้งานของเซลล์ทั่วทั้งร่างกายของเรา เราจะต้องรู้อย่างไรว่าอาหารที่เรากินเข้าไปจะต้องแยกย่อยออกเป็นองค์ประกอบอะไรบ้าง และเราต้องส่งองค์ประกอบส่วนย่อยๆ นี้ไปยังส่วนต่างๆ ได้อย่างไรเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของทุกๆ ส่วนของร่างกาย สิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหลายเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ดำเนินไปภายใต้การทำงานของสัญชาตญาณทั้งสิ้น เราไม่ได้ไปบังคับบัญชามัน ดังจะเห็นได้ว่าแม้แต่ผู้ที่อยู่ในอาการโคม่า แต่ร่างกายก็ยังคงทำงานของมันต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

ธรรมชาติได้มอบภารกิจการทำงานในส่วนที่เป็นร่างกายไว้กับสัญชาตญาณ และได้มอบงานส่วนที่เหลือ ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องจิตใจไว้กับปัญญาญาณ งานส่วนนี้เป็นส่วนที่ทำให้การมีชีวิตอยู่ของเรามีคุณค่า มีความหมาย... ไม่ใช่สักแต่ว่าเกิดมาแล้วก็อยู่รอดไปวันๆ โดยไม่มีคุณค่า ไม่มีความหมายอะไร ปัญญาญาณเป็นบ่อเกิดของงานด้าน

ศิลปะต่างๆ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสวย ความงาม ความรัก และมิตรภาพ งานสร้างสรรค์ต่างๆ ล้วนมีที่มาจากปัญญาญาณ

แต่สำหรับโลกแห่งการดิ้นรนแข่งขันแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน ดูเหมือนว่าเรื่องความรัก ความเมตตา และปัญญาญาณอาจจะไม่เป็นที่ต้องการเท่าใดนัก ทั้งนี้เนื่องจากโลกแห่งการประกอบอาชีพเป็นโลกที่ต้องคอยตอบสนองต่อความต้องการของกิเลสอยู่ตลอดเวลา และด้วยเหตุดังกล่าว เราจึงมักจะใช้และให้ความสำคัญกับส่วนที่เห็นได้โดยง่ายที่เรียกว่าปริชาญาณนี้มากกว่า

ปริชาญาณเป็นเครื่องมือชิ้นสำคัญที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ใช้ทำมาหากิน มันเกี่ยวข้องกับศาสตร์แขนงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิชาคณิตศาสตร์ วิชาภูมิศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ เคมี หรือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสตร์ต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นผลงานที่มาจากปริชาญาณด้วยกันทั้งสิ้น ถึงแม้ว่าวิชาต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมานี้ จะเป็นสิ่งที่มีคุณประโยชน์อย่างคณานับ แต่ปริชาญาณนั้นมักจะมาพร้อมๆ กับความมืดบอด เพราะถึงแม้ว่าเราจะสร้างสิ่งต่างๆ ขึ้นมามากมาย แต่มันมักจะเป็นการสร้างขึ้นมาโดยที่เราไม่รู้ตัวว่าเรากำลังพัฒนาหรือว่ากำลังทำลายกันแน่ สงครามปรมาณูที่พวกเราทุกคนกังวลและหวาดกลัวก็เป็นผลงานชิ้นหนึ่งของปริชาญาณเช่นกัน ถึงปริชาญาณจะนำมาใช้ประโยชน์ได้ แต่เราก็ช่างโศคร้ายเหลือเกินที่หลายครั้งมันกลับกลายมาเป็นเจ้านายบงการชีวิตเรา และเป็นต้นเหตุของเหตุการณ์ร้ายแรงหลายครั้งหลายคราที่เกิดขึ้นบนโลกใบนี้

ผู้ที่ซ่อนตัวอยู่หลังสามสิ่งที่ว่านี้ อันได้แก่ ร่างกาย ความคิด และจิตใจ นั่นก็คือสิ่งที่เป็นตัวตนของเรา อาจจะเรียกว่า “ความเป็นตัวเรา” ก็ได้ ซึ่งน่าจะเป็นผู้บงการที่แท้จริง ที่เราส่วนใหญ่มักไม่สนใจไยดีมัน เราไม่ชอบที่จะมองเข้ามาภายในตัวเอง ถนนทุกเส้นล้วนแต่มุ่งออกนอกตัว

เราคุ้นเคยกับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่นอกตัวเรา เรามักจะมองความสำเร็จในลักษณะที่เป็นสิ่งที่อยู่นอกตัวเรา อยู่ ณ ที่แห่งหนึ่งแห่งใดบนโลกใบนี้ กำลังรอการค้นพบของเรา

ปรัชญาเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ต่อโลก ระบบการศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาในส่วนของหัวใจ แต่มักจะทุ่มเทพลังงานส่วนใหญ่ไปที่เรื่องของการใช้ (หัว) สมอง มีหลายครั้งเหมือนกันที่หัวใจมักไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องเหตุผล การทำงานของจิตใจนั้นแตกต่างจากสมองโดยสิ้นเชิง เรื่องจิตใจต้องอาศัยปัญญาญาณ มันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องมาจากความรัก ความเมตตา แต่ในโลกปัจจุบันเราอาจไม่ได้ให้ความสำคัญกับความรักมากนัก ความรัก ความงาม ไม่ได้เป็นสิ่งที่คนทั่วไปสามารถหยิบฉวยเพื่อใช้งานได้ ถึงแม้บางครั้งมันอาจทำให้เราเกิดความรู้สึกซาบซึ้งใจก็ตาม แต่ในโลกปัจจุบันสิ่งเหล่านี้ถูกตีค่าไม่สูงเท่าใดนัก

ผู้ที่ใช้ใจนำ ไม่ว่าเขาจะเป็นจิตรกร กวี นักดนตรี นักเต้น หรือนักแสดงก็ตาม มักจะเป็นพวกที่ไม่ค่อยยึดถือในเหตุผลเท่าใดนัก พวกเขาคือผู้สร้างสิ่งที่สวยงามขึ้นมากมาย เป็นพวกที่มีจิตใจใฝ่ในความรักที่ยิ่งใหญ่ แต่พวกเขาเหล่านี้กลับถูกมองว่าเป็นพวกที่ไม่อยู่ในร่องในรอยของสังคมที่ถูกกำหนดโดยบรรดาผู้คนที่ใช้สมองนำ ศิลปินมักถูกตราหน้าในสังคมว่าเป็นผู้ที่ต่ำต้อย แตกต่าง หรือบางครั้งก็ถูกตราหน้า ถูกกล่าวหาว่า “เพี้ยน” พ่อแม่ส่วนใหญ่มักไม่ต้องการให้ลูก ๆ เติบโตขึ้นมาเป็นนักดนตรี เป็นจิตรกร หรือเป็นนักเต้น ส่วนใหญ่ต้องการให้ลูกเป็นหมอ เป็นวิศวกร เป็นนักวิทยาศาสตร์ เพราะเขารู้ว่าอาชีพเหล่านี้ทำเงินได้ดี มีหน้ามีตา อาชีพจิตรกร นักเขียน หรือนักเต้น เป็นอาชีพที่ล่อแหลมและเสี่ยงต่อภาวะ “ไร้แห่ง”

ด้วยเหตุนี้ส่วนที่เป็น “หัวใจ” จึงมักไม่ได้รับการยอมรับ การที่เรา

ไม่ยอมรับส่วนที่เป็น “หัวใจ” ก็เท่ากับว่าเราไม่ยอมรับในความเป็น “สตรี” ตราบใดที่เราไม่ให้ความสำคัญกับส่วนที่เป็น “หัวใจ” ผู้หญิงก็ไม่มีทางที่จะได้รับความเท่าเทียมในเรื่องสิทธิสตรี ทั้งนี้เนื่องจากสภาวะของ “สตรี” นั้นเปรียบได้กับส่วนที่เป็น “หัวใจ” ในขณะที่ความเป็น “บุรุษ” นั้นเปรียบได้กับส่วนที่เป็น “หัว (คิด)” ทั้งสองสิ่งนี้แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

ในส่วนของสัตยชาติญาณนั้นมันเป็นเรื่องของธรรมชาติที่จะจัดการเอง เมื่อใดก็ตามที่เราเริ่มเข้าไปยุ่งยากกับสัตยชาติญาณ ข้าพเจ้ามองว่าเรากำลังเดินไปผิดทาง ศาสนาต่างๆ มักจะเดินไปบนเส้นทางสายนี้ ข้อกำหนดในศาสนาส่วนใหญ่มักเข้าไปสร้างความยุ่งยากให้กับส่วนที่เป็นร่างกาย ทั้งที่จริงๆ แล้วร่างกายของเราเป็นสิ่งที่บริสุทธิ์ มันไม่ได้ทำผิดอะไรเลย หากเรายอมรับร่างกายในสภาวะที่เป็นธรรมชาติ มันคงทำให้จิตใจของเราเริ่มเบิกบาน เป็นการหล่อเลี้ยงปรีชาญาณของเราให้ฉลาดปราดเปรื่องและแหลมคมยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากปรีชาญาณนั้นเกี่ยวข้องกับร่างกายโดยตรง สภาพร่างกายที่ดีย่อมส่งผลดีต่อจิตใจ เมื่อใดก็ตามที่ทั้งสามส่วน คือ หัวสมอง จิตใจ และร่างกายของเราสามส่วนสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี เมื่อนั้นเราจะพบว่าการดำรงอยู่ของเรานั้นเป็นสิ่งที่เบาสบายและเรียบง่ายที่สุด

หากแต่ว่าในชีวิตจริงกลับไม่เป็นเช่นนั้น เรามักจะรู้สึกว่ามีความขัดแย้งเกิดขึ้นตลอดเวลา เราใช้เวลาส่วนใหญ่ในชีวิตไปกับการยุติความขัดแย้งเหล่านั้น มันมักจะเป็นผลมาจากความไม่ลงรอยกันระหว่างสัตยชาติญาณ ปรีชาญาณ และปัญญาญาณ ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นปราชญ์ย่อมเป็นผู้ที่สามารถสร้างความสอดคล้องระหว่างสมอง จิตใจ และร่างกายได้เป็นอย่างดี การสอดคล้องดังกล่าวนี้นี้จะเป็นการเปิดประตูไปสู่ “ศูนย์พลังของชีวิต” ซึ่งก็คือส่วนที่เป็น “จิตวิญญาณ” เป็นการเข้าถึงซึ่งความปิติที่ยิ่งใหญ่ที่สุดเท่าที่มนุษย์จะเข้าถึงได้ จริงๆ แล้วมันไม่ได้เป็นเรื่อง

ที่ยิ่งใหญ่เฉพาะในระดับมนุษย์เท่านั้น แต่มันเป็นผลงานในระดับจักรวาล
เลยทีเดียว

ข้าพเจ้าไม่ได้ต่อต้านสิ่งใด ๆ ข้าพเจ้าเพียงแต่ต่อสู้กับความ
ไม่สอดคล้องกันอันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หัวหรือความคิดของเรา
ที่ข้าพเจ้าทำเช่นนี้ก็เพื่อต้องการให้ท่านนำเอาหัวกลับมาไว้ในที่
ที่มันควรอยู่ เราต้องหมั่นเตือนตัวเองอยู่เสมอว่าจริง ๆ แล้วหัวนั้น
เป็นผู้รับใช้ของเรา ไม่ใช่มาเป็นเจ้านายบงการชีวิตเรา ในฐานะ
ผู้รับใช้แล้ว หัวเป็นผู้ช่วยที่ดี มันช่วยพาเราออกจากสถานการณ์ที่คับขัน
ได้นับครั้งไม่ถ้วน

มีเรื่องเล่ากล่าวไว้ว่า...

หลังจากที่คนส่งนมในเมืองดับลินเสร็จภารกิจ
การส่งนม เขาได้ผูกม้าของเขาไว้หน้าร้านเหล้าแห่งหนึ่ง
เพื่อเข้าไปดื่มเหล้า หนึ่งชั่วโมงต่อมาเมื่อเขาเดินออกมา
หน้าร้าน เขาพบว่าม้าที่เขาผูกไว้หน้าร้านนั้นถูกทา
สีเขียวไปทั่วทั้งตัว เขารู้สึกโกรธมากจึงหันหลังเดินกลับ
เข้าไปในร้านเหล้า พร้อมกับตะโกนด้วยเสียงอันดังว่า
“บอกมาซิ ใครในร้านนี้ที่ทำให้ม้าของข้าเป็นสีเขียว!?”

พอสิ้นเสียง ก็ปรากฏร่างของชายชาวไอริชตัวโต
ที่สูงเจ็ดฟุตยืนขึ้นมา พร้อมกับจ้องหน้าเขาเขม็งและ
กล่าวว่า “ข้าเองนี่แหละเป็นคนทำ มีอะไรไหม?”

คนส่งนมไม่กล้าแม้แต่จะสบตาผู้ที่ปลั่งเสียงนั้น
ได้แต่ก้มหน้าก้มตาพร้อมกับพูดว่า “ผมเพียงแค่จะมา
บอกท่านว่าสีที่ท่านทาไว้ชั้นแรกนั้นแห้งสนิทแล้วครับ!”

นี่เป็นตัวอย่างหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของปรีชาญาณ
ในหลายๆ สถานการณ์เราจำเป็นต้องใช้ปรีชาญาณ เพียงแต่สิ่งที่เรา
จะต้องท่องจำไว้เสมอก็คือ “มันเป็นผู้รับใช้ของเรา ไม่ใช่เจ้านายเรา”

ปัญญาญาณเป็นสิ่งที่มืออยู่แล้ว เราไม่ได้พัฒนา
มันขึ้นมาใหม่แต่อย่างใด ขอเพียงแต่ให้เรา
รู้ตัวทั่วพร้อมเท่านั้น มันคือการดำรงอยู่ที่แท้จริง
หากสัญชาตญาณสามารถทำงานได้อย่างสมบูรณ์
ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของร่างกาย ปัญญาญาณ
ก็สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกันผ่านจิตใจ
ที่ใสสะอาด ว่าง และปล่อยวาง

อดีต ปัจจุบัน และอนาคต

เราทุกคนต่างก็มีอดีต มีปัจจุบัน และมีอนาคตด้วยกันทั้งนั้น สัญชาตญาณจัดว่าเป็นเรื่องอดีต เป็นอดีตแห่งความเป็นสัตว์ เป็นเรื่องเก่าแก่ที่เห็นได้ชัด เป็นเรื่องที่ผ่านมาวิวัฒนาการมาเป็นเวลาหลายล้านปี เวลาที่ข้าพเจ้าพูดว่ามันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นสัตว์นั้น ข้าพเจ้าไม่ได้มีเจตนาที่จะดูถูกดูแคลนมันแต่อย่างใด อดีตของความเป็นสัตว์วิทยาศาสตร์ได้อธิบายให้เห็นถึงกระบวนการวิวัฒนาการของคนี่พัฒนาจากสัตว์ประเภทต่างๆ ตั้งแต่พวกที่อาศัยอยู่ในน้ำ ผ่านช่วงเวลาอันยาวนานปรับเปลี่ยนมาหลายสายพันธุ์ จนกระทั่งกลายมาเป็นคน ดังที่เห็นในปัจจุบัน

ปรีชาญาณเป็นสิ่งที่ไม่มีในสัตว์ มันเป็นเวลาแห่งปัจจุบัน เราดำเนินเรื่องราวต่างๆ ผ่านสิ่งที่เรียกว่าปรีชาญาณ สิ่งต่างๆ ทั้งหลายที่เกิดขึ้นบนโลกใบนี้มักจะมีที่มาจากปรีชาญาณ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา การเมือง การทำธุรกิจ การประกอบอาชีพ ไม่ว่าเรื่องศาสนาหรือเรื่องปรัชญา ก็ล้วนแต่มีที่มาจากปรีชาญาณทั้งสิ้น สัตว์ไม่มีความสามารถเช่นนี้ ปรีชาญาณเป็นความสามารถที่มีได้เฉพาะในคนเท่านั้น

สัญชาตญาณเป็นสิ่งที่ไม่ผิดพลาด มันเป็นเรื่องเก่าแก่ เป็นสิ่งที่สูงส่งและโตเต็มที่ เราไม่ต้องคอยออกคำสั่ง ไม่ต้องคอยเฝ้าระวังหรือ

ควบคุมมัน ไม่ว่าจะเป็นการกะพริบตา การเต้นของหัวใจ การหายใจ เข้าออก ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนดำเนินไปได้เองอย่างเป็นธรรมชาติ มันไม่ได้อยู่ภายใต้การบงการของปรีชาญาณ แต่มันอยู่ในอ้อมมือของ สัญชาตญาณ สัญชาตญาณไม่เคยผิดพลาด เราไม่เคยลืมที่จะหายใจ ไม่เหมือนปรีชาญาณที่มีโอกาสผิดพลาดได้ ทั้งนี้เนื่องจากปรีชาญาณ เป็นของใหม่ เป็นสิ่งที่เพิ่งจะมาถึง เพิ่งโผล่ออกมาจากที่ใดที่หนึ่ง และ กำลังมองหาตัวเองว่าแท้ที่จริงแล้วมันคืออะไร มันควรจะอยู่ตรงไหน และ เนื่องจากมันไม่มีรากที่หยั่งลึก มันจึงไร้ซึ่งสิ่งที่เราเรียกว่าประสบการณ์

เมื่อเป็นดังนั้นมันจึงต้องอาศัยสิ่งที่เป็นความเชื่อ หลักปรัชญา หรืออุดมคติมาใช้แทนที่ส่วนที่เป็นประสบการณ์ โดยที่สิ่งเหล่านี้ได้กลาย มาเป็นแกนกลางของปรีชาญาณ มันจึงมีโอกาสที่จะผิดพลาดได้ เพราะ ความเชื่อ ปรัชญา และอุดมคติเป็นสิ่งที่คนเราสร้างขึ้นมา มันเป็นผลิตผล จากห้วงคิดของใครบางคน มันไม่สามารถใช้ได้ในทุกสถานการณ์ บางครั้ง มันอาจจะใช้ได้ผลดีในสถานการณ์หนึ่ง แต่ในอีกสถานการณ์หนึ่งมันอาจ จะใช้ไม่ได้เลย ปรีชาญาณอาจทำให้เรามีตบอด มันไม่ได้ช่วยให้เรา เห็นสิ่งใหม่ ๆ มันมักจะหยิบเอาคำตอบเก่า ๆ มาใช้กับคำถามใหม่ ๆ อยู่เสมอ

มีเรื่องเล่าว่า...

ในขณะที่แพตตีและจอห์นกำลังนั่งคุยกันอยู่ ผั่งตรงข้ามกับช่องโสเภณีแห่งหนึ่งในกรุงดับลิน พวกเขา กำลังพูดคุยกันเรื่องคุณธรรมความดีของผู้ที่มีศรัทธา ในศาสนาคาทอลิก ทันใดนั้นพวกเขาก็แลเห็นจิตอน กรีนเบิร์ก พระผู้ใหญ่ในศาสนายิว กำลังเดินตรงมายัง ช่องโสเภณีที่อยู่ผั่งตรงข้ามนั้น เมื่อมาถึงก็มองซ้าย

มองขวาแล้วรีบก้าวขึ้นบันไดหายไบบนชั้นสองของ
อาคารนั้น

แพตตี้จึงกล่าวกับจอห์นว่า “จอห์นเห็นอะไรไหม
ฉันว่าฉันโชคดีที่เป็นคาทอลิก”

สิบนาที่ต่อมาพวกเขาได้เห็นนักบวชในนิกาย
โปรเตสแตนต์ท่านหนึ่งกำลังเดินจ้ำอ้าวตรงมายังประตู
ของช่องโสเภณี มองไปรอบๆ และก็เดินหายขึ้นไบบน
บันไดอย่างรวดเร็ว

แพตตี้หัวเราะและกล่าวว่า “เจอพวกมือถือสา
ปากถือศีลเข้าอีกคนหนึ่งแล้ว ขอขอบคุณพระเจ้าที่ฉันยึดมั่น
ในการเป็นคาทอลิก”

หลังจากนั้นเพียงไม่กี่นาทีจอห์นก็เอาข้อศอกถอง
แพตตี้และพูดว่า “เฮ้ย! มองดูทางนั้นสิ นั่นมันบาทหลวง
โอเมอฟีกำลังเดินตรงมาทางนี้ละ”

ทั้งสองคนเฝ้ามองอย่างใจจดใจจ่อในขณะที่
บาทหลวงตรงรี่มาทางช่องโสเภณี และในทันทีทันใด
ก็หายวับขึ้นบันไดไป ซึ่งพอถึงตอนนี้แพตตี้ก็ไม่พูดอะไร
อีก รีบลุกขึ้นยืน เคลื่อนมือเป็นรูปไม้กางเขนที่บริเวณ
หน้าอก พร้อมกับตะโกนไปที่จอห์นว่า “เฮ้ย! ยืนขึ้น
แล้วถอดหมวกซะ คงต้องมีคนตายอยู่บนนั้นแน่ๆ รู้จัก
ให้เกียรติผู้ตายบ้างสิ”

ปรีชาญาณไม่ได้ให้สิ่งที่เป็นความจริงเสมอไป มันเต็มไปด้วยอคติ
มันไม่มีความเป็นธรรม ทั้งนี้เนื่องจากโดยธรรมชาติของมันแล้ว มันไม่มี
ประสบการณ์จากอดีต ไม่เหมือนกับสัญชาตญาณที่ค่อนข้างยุติธรรมและ

ดำเนินไปตามวิถีทางของธรรมชาติ ซึ่งเป็นเส้นทางที่ปลอดภัยโปร่งโล่ง เบาสบาย เป็นไปตามกฎของจักรวาล แต่ก็เป็นเรื่องแปลกที่สัตวชาตญาณ มักจะถูกต่อต้าน ถูกตำหนิติเตียนจากศาสนาทั้งหลาย ในขณะที่ปรีชาญาณ มักจะได้รับยกย่องชมเชย แนนอนที่สุด หากทุกคนเดินตาม สัตวชาตญาณแล้ว คงไม่มีความจำเป็นต้องมีศาสนา ไม่จำเป็นต้องมี พระเจ้า ไม่ต้องมีนักบวช บรรดาสัตว์ทั้งหลายต่างก็อยู่ได้โดยไม่ต้องมี พระเจ้า ซึ่งข้าพเจ้าก็เห็นว่ามันก็มีชีวิตอยู่ได้ สุขสบายดี มีความเป็นไป ตามธรรมดา ไม่ต้องเรียกหาพระเจ้า ไม่มีสัตว์หรือพืชชนิดใดที่ต้อง เสียเวลาไปกับการวิตกกังวลว่าจะกลัวตกนรก หรือเกิดกิเลสมีความ ต้องการจะไปสวรรค์ เพราะหากเป็นเช่นนั้นแล้ว สวรรค์กับนรกก็คงจะ ไม่แตกต่างกันนัก

ธรรมชาติเองคงจะหัวเราะเยาะสิ่งต่างๆ เหล่านี้ที่เกิดขึ้นกับคน หากนกสามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งศาสนา อยู่ได้โดยไม่ต้องไป โบสถ์ ไม่ต้องไปมัสยิด หรือไปวัด แล้วทำไมคนเราถึงทำเช่นนั้นไม่ได้ บรรดานกและสัตว์ต่างๆ หรือแม้แต่ต้นไม้ไม่เคยต่อสู้บราฆ่าฟันกันด้วย เหตุผลที่ว่าเพื่อปกป้องศาสนาเลย การที่เรานับถือศาสนาต่างกัน เช่น พวกหนึ่งเป็นอิสลาม อีกพวกหนึ่งเป็นฮินดู เรากลับรู้สึกที่เราอยู่ด้วยกัน ไม่ได้ แต่เมื่อใดก็ตามที่ท่านเปลี่ยนศาสนาเหมือนฉันแล้วละก็ ฉันจะ สามารถส่งท่านขึ้นสวรรค์ได้ในทันทีทันใดเลยทีเดียว เมื่อใดก็ตามที่เรา พากันหันมายกย่องสัตวชาตญาณ เมื่อนั้นศาสนาก็คงจะหมดความหมาย และนี่น่าจะเป็นเหตุผลที่ทำให้คนหลายคนหันมาให้ความสำคัญกับ ปรีชาญาณมากกว่าที่จะยกย่องสัตวชาตญาณ

ส่วนที่สามที่ถือได้ว่าเป็นอนาคตนั้น คือส่วนที่เป็นปัญญาญาณ ที่ข้าพเจ้าตอกย้ำสามคำนี้ ก็เพื่อต้องการทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ว่า สัตวชาตญาณเป็นเรื่องทางกายภาพ เป็นเรื่องของอดีตที่สั่งสมมาจาก

ประสบการณ์เป็นล้านๆ ปี มันเป็นสิ่งที่ไม่เคยผิดพลาด ไม่เคยบกพร่อง มันทำให้เกิดสิ่งมหัศจรรย์ขึ้นมามากมายในตัวท่านโดยที่ท่านไม่รู้ตัว ท่านลองถามตัวเองดูสิว่า อาหารที่เรากินเข้าไปนั้นแปรเปลี่ยนมาเป็นเลือดที่หล่อเลี้ยงร่างกายเราได้อย่างไร เราหายใจได้อย่างไรแม้ในขณะที่เรานอนหลับ ร่างกายของเราต้องทำอะไรจึงจะสามารถแยกก๊าซออกซิเจนออกจากก๊าซไนโตรเจนได้ ในโลกแห่งสัญญาณญาณอันเป็นธรรมชาตินี้ มีอะไรที่ซับซ้อนพอให้เกิดการตอบสนองต่ออวัยวะทุกส่วนในร่างกายของเรา呢 เรารู้อย่างไรว่าต้องใช้ออกซิเจนในปริมาณมากแค่ไหนจึงจะพอดีที่จะสามารถฟอกเลือดเสียให้กลายเป็นเลือดดีได้ และทำให้สามารถสร้างเซลล์ใหม่ขึ้นทดแทนเซลล์เก่าที่ตายไปได้ มันเป็นกระบวนการที่ละเอียดอ่อนและดำเนินไปอย่างไม่จบสิ้น

นักวิทยาศาสตร์เองก็ยอมรับว่าสัญญาณญาณทำอะไรๆ ได้มากกว่าที่มนุษย์จะคิดประดิษฐ์ได้ ในร่างกายคนเราขนาดไม่ใหญ่เท่าไดโนเสาร์ สิ่งที่สัญญาณญาณทำให้เกิดขึ้นนั้นมันช่างน่าอัศจรรย์เสียจริงๆ เคยมีการคิดกันว่าถ้านักวิทยาศาสตร์ต้องการจะทำการสิ่งต่างๆ ให้ทำงานได้เหมือนกับการทำงานในร่างกายของเราแล้ว เราอาจจะต้องสร้างโรงงานที่กินพื้นที่ถึงหนึ่งตารางไมล์เลยทีเดียว ท่านลองนึกดูสิว่ามันจะเป็นเครื่องจักรที่มีขนาดใหญ่มหึมาเพียงใด และที่แน่ๆ ก็คือมันมีโอกาที่จะผิดพลาดได้อย่างแน่นอน เพราะเครื่องจักรอาจจะชำรุด อาจจะหยุดทำงาน หรือเมื่อใดก็ตามที่ไม่มีกระแสไฟ เครื่องจักรก็จะหยุดทำงานทันที

ท่านลองกลับมาพิจารณาร่างกายของท่านดูสิ หากท่านมีชีวิตอยู่เจ็ดสิบปี มันก็จะเป็นการทำงานที่ต่อเนื่องยาวนานถึงเจ็ดสิบปี โดยที่ไม่มีการหยุดใดๆ หรือบางท่านอาจจะอยู่ถึงหนึ่งร้อยปีด้วยซ้ำไป เป็นหนึ่งร้อยปีที่สัญญาณญาณสามารถทำงานต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์ เป็นกระแสไฟที่ไหลไปอย่างต่อเนื่องไม่เคยดับ ไม่มีคำว่า “ผิดพลาด” ทุกสิ่ง